

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius, tel. (8 5) 279 1005, faks. (85) 268 5875, el. p. info@lvat.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188734870

Lietuvos Respublikos Seimo nariui Edmundui Pupiniui 2011-07-22 Nr. I-143-9-2011
Gedimino pr. 53
Vilnius

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
A. Vivulksio g. 11
03610 Vilnius

Sveikatos apsaugos ministerijai
Vilniaus g. 33
01506 Vilnius

DĖL SPRENDIMO

Siunčiame 2011 m. liepos 22 d. sprendimą.
PRIDEDAMA. 6 lapai.

Raštinės vedėja

Dalia Hoppenienė

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2011 m. liepos 22 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Laimučio Alechnavičiaus, Laimės Baltrūnaitės, Anatolijaus Baranovo (pranešėjas), Artūro Drigoto ir Romano Klišausko (kolegijos pirmininkas), sekretoriaujant Gitanai Aleliūnaitei, dalyvaujant atsakovo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovei Irenai Šambaraitėi ir atsakovo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos atstovei Ingai Grigienei,

viešame teismo posėdyje išnagrinėjo norminę administracinę bylą pagal Lietuvos Respublikos Seimo nario Edmundo Pupinio prašymą ištirti, ar Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. A1-234 „Dėl transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. A1-226 redakcija) 7 ir 11 punktai bei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A1-120/V-346 patvirtinto Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. A1-220/V-505 redakcija) 16 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 ir 5 dalims, Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo 31 straipsnio 2 daliai bei Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintiems įstatymų viršenybės, teisėtumo ir teisinės valstybės principams.

Išplėstinė teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

Lietuvos Respublikos Seimo narys Edmundas Pupinis patikslintu prašymu (b. l. 34-36) kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teisumą, prašydamas ištirti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. A1-234 „Dėl transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. A1-226 redakcija) (toliau – ir Mokėjimo tvarkos aprašas) 7 ir 11 punktų bei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A1-120/V-346 patvirtinto Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės

priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašo (toliau – ir Aprašas) (2010 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. A1-220/V-505 redakcija) 16 punkto atitiktį Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo (toliau – ir Transporto lengvatų įstatymas) 7 straipsnio 1 ir 5 dalims, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo (toliau – ir Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas) 31 straipsnio 2 daliai bei Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (toliau – ir Konstitucija) įtvirtintiems įstatymų viršenybės, teisėtumo ir teisinės valstybės principams.

Pareiškėjo patikslintas prašymas grindžiamas šiais argumentais:

1. Mokėjimo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. A1-226 redakcija) 7 punktas numato, kad transporto išlaidų kompensacija, kuri yra 0,25 bazinės socialinės išmokos dydžio, sutrikusią judėjimo funkciją turintiems asmenims skiriama, jeigu jiems nėra paskirta ir mokama slaugos priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ir nuo paskutinio sprendimo dėl lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo poreikio nustatymo dienos praėjo 6 metai, o pagal 11 punktą, pasibaigus specialiojo transporto išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo terminui, šis poreikis nustatomas pakartotinai, kompensacijos mokėjimas pratęsiamas tik tuo atveju, kai asmeniui nėra paskirta slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ir nuo paskutinio sprendimo dėl lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo poreikio nustatymo dienos praėjo 6 metai. Tačiau Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalis nustato, kad neįgalieji, turintys sutrikusią judėjimo funkciją, turi teisę: 1) kiekvieną mėnesį gauti 0,25 minimalaus gyvenimo lygio (MGL) dydžio transporto išlaidų kompensaciją; 2) vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 MGL dydžio lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, jeigu šie asmenys gali patys vairuoti šiuos lengvuosius automobilius. Jeigu įstatymų leidėjas būtų ketinęs nustatyti teisę tik į vieną kompensaciją, Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje po žodžių „turi teisę“ būtų įrašyta „į vieną iš šių kompensacijų“, tokią pačią reikšmę turėtų ir žodis „arba“ po vienos iš kompensacijų nurodymo. Todėl, pasak pareiškėjo, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija peržengė savo kompetencijos ribas, nustatydamą įstatymo nuostatų turinį keičiantį poįstatyminį reguliavimą, kadangi Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 5 dalimi Vyriausybei arba jos įgaliotai institucijai suteikta teisė nustatyti tik kompensacijų mokėjimo tvarką, tačiau teisė keisti įstatymu nustatytą kompensacijų mokėjimo apimtį nenumatyta.

2. Aprašo (2010 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. A1-220/V-505 redakcija) 16 punktas numato, kad vienam asmeniui gali būti nustatomas tik vienas specialusis poreikis, išskyrus atvejus, kai asmeniui nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, tokiu atveju jam gali būti nustatytas ir specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis. Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad sukakusiems senatvės amžių asmenims, kuriems invalidumas buvo nustatytas neterminuotam laikui, mokamos ne mažesnės negu iki 2005 m. birželio 30 d. galiojusiuose teisės aktuose nustatytos išmokos. Todėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, nutraukdama transporto išlaidų kompensacijų mokėjimą jas iki 2005 metų gavusiems asmenims, galimai nustatė Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 31 straipsnio 2 daliai prieštaraujantį teisinį reguliavimą.

3. Konstitucinis teisėtumo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, kurdamos norminius teisės aktus, nevirsytų savo kompetencijos, laikytųsi kiekvienai norminių teisės aktų rūšiai nustatytos tų aktų priėmimo ir išleidimo tvarkos (procedūrų) ir subordinacijos pagal juridinę galią. Teisėtumo principas teisinėje valstybėje reiškia ne tik formos, bet ir turinio teisėtumą: konkretus teisės aktas turi neprieštarauti aukštesnę juridinę galią turinčiam teisės aktui, taip pat pagrindinėms žmogaus teisėms; jis neturi įtvirtinti įstatymų leidėjo savivalės tų teisių atžvilgiu; konstitucinis įstatymų viršenybės principas riboja poįstatyminio akto reguliavimo pobūdį – jo paskirtis yra tikslinti (detalizuoti) įstatymą, bet ne keisti jo normas ir konkuruoti su įstatyminiu reguliavimu. Todėl ginčijamų įsakymų dalių atitiktis konstituciniam įstatymų viršenybės principui kvestionuotina tuo aspektu, kad jais buvo nustatytas skirtingas nei

Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje bei Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas reguliavimas.

II.

Rengiant norminę administracinę bylą nagrinėti Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme, gauti atsakovų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – ir Sveikatos apsaugos ministerija) atsiliepinimai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija prašo ginčijamas norminių administracinių aktų dalis pripažinti teisėtomis. Atsiliepinimas grindžiamas šiais motyvais:

1. Mokėjimo tvarkos aprašas įgyvendina tiek Transporto lengvatų įstatymą, tiek Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą. Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta bendra nuostata, kad neįgalieji, turintys sutrikusią judėjimo funkciją, turi teisę kiekvieną mėnesį gauti 0,25 minimalaus gyvenimo lygio (MGL) dydžio transporto išlaidų kompensaciją; vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 MGL dydžio lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, jeigu šie asmenys gali patys vairuoti šiuos lengvuosius automobilius. Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti neįgaliųjų socialinės integracijos organizavimo principai, tarp jų – neįgalumo kompensavimo principas, kuris reiškia, kad neįgalumo pasekmės kompensuojamos neįgaliesiems skirtomis įvairiomis pinigines ir nepiniginės paramos formomis, bei skirtingų poreikių tenkinimo principas, kuris reiškia, kad neįgalieji sudaro labai įvairialypę visuomenės grupę, todėl teikiant paramą, atsižvelgiama į skirtingus neįgaliųjų poreikius. Skirtingi neįgaliųjų poreikiai tenkinami skirtingomis specialiosios pagalbos priemonėmis – techninės pagalbos priemonėmis, finansinės pagalbos priemonėmis (transporto išlaidų arba lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir kt.) ir socialinėmis paslaugomis (Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo penktas skirsnis). Reikalingos specialiosios pagalbos priemonių apimtis nustatoma tik nustatčius asmeniui specialiuosius poreikius. Specialieji poreikiai nustatomi remiantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A1-120/V-346 patvirtintu Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo kriterijų sąrašu, pagal kurio 3 ir 4 punktus specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis arba specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis nustatomas asmenims, kuriems yra labai ryškiai sutrikusi judėjimo funkcija ir yra atitinkamos organizmo būklės. Pagal Aprašo 16 punktą, vienam asmeniui gali būti nustatomas tik vienas specialusis poreikis.

2. Mokėjimo tvarkos aprašo 7 bei 11 punktuose įtvirtinta, kad transporto išlaidų kompensacija, kuri yra 0,25 bazinės išmokos dydžio, sutrikusią judėjimo funkciją turintiems asmenims skiriama, jeigu jiems nėra paskirta ir mokama slaugos ar priežiūros išlaidų tikslinė kompensacija ir nuo paskutinio sprendimo dėl lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos skyrimo dienos praėjo 6 metai. Nurodyta sąlyga gauti transporto išlaidų kompensaciją yra logiška ir suprantama, kadangi asmuo, kuriam paskirta ir mokama slaugos ir priežiūros išlaidų kompensacija dėl to, kad jam buvo nustatytas arba specialusis nuolatinės slaugos, arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, naudotis keleiviniu transportu taip, kaip apibrėžta Transporto lengvatų įstatyme, negali. Kita sąlyga – jeigu nuo paskutinio sprendimo dėl lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos skyrimo dienos praėjo 6 metai – nustatyta atsižvelgiant į tai, kad pagal Specialiųjų poreikių nustatymo tvarkos aprašo 25.5 punktą specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis nustatomas šešeriems metams.

3. Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama sistemiškai įvertinant ir kitas šio įstatymo nuostatas, t. y. 3 straipsnyje nurodytas transporto lengvatų rūšis – šio straipsnio 3 punkte nurodyta teisė į transporto išlaidų kompensaciją yra viena iš transporto lengvatų rūšių ir ji neskaidoma, be to, šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytos transporto išlaidų kompensacijos savo esme ir turiniu skiriasi – pirmoji kompensacija skirta tiems, kurie naudojami keleiviniu transportu, o antroji kompensacija skirta tiems, kurie nesinaudoja keleiviniu transportu, bet patys vairuoja lengvuosius automobilius. Priešingai aiškinant, neįgalieji, turintys sutrikusią judėjimo negalią, bet neturintys teisės vairuoti automobilių, atsidurtų teisiškai nelygioje padėtyje.

4. Pareiškėjas nepagrįstai teigia, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nutraukė transporto išlaidų kompensacijų mokėjimą jas iki 2005 metų gavusiems asmenims ir taip galimai pažeidė Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 31 straipsnio 2 dalį, nes asmenims, kuriems šios kompensacijos paskirtos iki 2009 m. gegužės 31 d., jos ir toliau mokamos kartu su kitomis kompensacijomis – iki nustatyto termino pabaigos (11 punktas). Nustatant specialiuosius poreikius iš naujo, transporto išlaidų kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio, einančio po vienos iš kompensacijų paskyrimo, pirmos dienos.

Atsakovas Sveikatos apsaugos ministerija atsiliepime nurodė, jog su prašymu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepimas grindžiamas šiais argumentais:

1. Pagal Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą skirtingi neįgaliųjų specialieji poreikiai tenkinami skirtingomis specialiosios pagalbos priemonėmis, kurios reglamentuotos įstatymo 25-27 straipsniuose, t. y. techninės pagalbos priemonėmis, finansinės pagalbos priemonėmis (pvz., transporto išlaidų kompensacija ir t.t.) ir teikiant socialines paslaugas. Konkrečiam asmeniui taikytina specialiosios pagalbos priemonių apimtis nustatoma tik identifikavus neįgalaus asmens specialiuosius poreikius. Specialieji poreikiai nustatomi remiantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A1-120/V-346, kuriuo patvirtinto Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašo 16 punktas numato, kad vienam asmeniui gali būti nustatomas tik vienas specialusis poreikis, išskyrus atvejus, kai asmeniui nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, tokiu atveju jam gali būti nustatytas ir specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis. Taigi pagal šią nuostatą asmenims, kuriems ryškiai sutrikusi judėjimo funkcija ir yra atitinkamos organizmo būklės, nustatomas vienas iš poreikių: arba specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis (kai asmeniui daugiau kaip 18 metų ir jis gali pats vairuoti lengvąjį automobilį) arba specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis. Tuo tarpu asmuo, kuriam paskirta ir mokama slaugos ar priežiūros išlaidų kompensacija dėl to, kad jam buvo nustatytas arba specialusis nuolatinės slaugos, arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, naudotis keleiviniu transportu taip, kaip apibrėžta Transporto lengvatų įstatyme, negali, todėl tokiam asmeniui transporto išlaidų kompensacija nėra mokama. Taigi nepriklausomai nuo neįgalaus asmens amžiaus, jo sveikatos būklės (neįgalumo), jo gyvenimo būdo (darbingumo) ar kitų sąlygų, kiekvienas neįgalus asmuo, nustačius jo specialiuosius poreikius, turi teisę į jam reikalingas specialiąsias paslaugas. Dėl to minėtos Aprašo 16 punkto nuostatos atitinka Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 24 straipsnyje įtvirtintus socialinių poreikių nustatymo ir tenkinimo principus ir neturėtų būti pripažintos prieštaraujančiomis įstatymui.

2. Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytos transporto išlaidų kompensacijos skiriasi savo turiniu, tikslinė paskirtimi ir subjektais, galinčiais jomis pasinaudoti. Siekiant užtikrinti neįgaliesiems judėjimo funkciją pagal jų individualius specialiuosius poreikius, Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje numatytos kelios transporto išlaidų kompensacijos. Pirmoji skirta tiems, kurie gali ir naudojami viešuoju (keleiviniu) transportu, o antroji skirta asmenims, sulaukusiems 18 metų, įgijusiems teisę vairuoti ir patiems

vairuojantiems lengvuosius automobilius. Priešingai aiškinant šią teisės normą, būtų diskriminuojami neįgalūs asmenys, turintys judėjimo sutrikimų ir neturintys teisės vairuoti automobilio arba neturintys galimybių savarankiškai jį valdyti, tačiau turintys visas sąlygas naudotis kito asmens (vairuotojo) paslaugomis.

3. Tvarkos aprašas priimtas vadovaujantis Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo 24 straipsnio 3 dalimi, kuri suteikia įgaliojimus Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai reglamentuoti specialiųjų poreikių nustatymo sąlygas ir tvarką. Be to, būtina atsižvelgti ir į tai, jog specialiosios pagalbos priemonės, tarp jų ir transporto išlaidų kompensavimas bei kitos minėtos specialiosios paslaugos, yra kompensuojamos iš pakankamai fiksuotų piniginių šaltinių – valstybės ir savivaldybių biudžetų, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto.

Išplėstinė teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

III.

Pareiškėjas kelia klausimą dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. A1-234 patvirtinto Transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. A1-226 redakcija) 7 ir 11 punktų bei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A1-120/V-346 patvirtinto Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. A1-220/V-505 redakcija) 16 punkto atitikties Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 ir 5 dalims, Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo 31 straipsnio 2 daliai bei Konstitucijoje įtvirtintiems įstatymų viršenybės, teisėtumo ir teisinės valstybės principams.

Mokėjimo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. A1-226 redakcija) 7 punktas nustato:

„Transporto išlaidų kompensacija, kuri yra 0,25 bazinės socialinės išmokos (BSI) dydžio, sutrikusią judėjimo funkciją turintiems asmenims skiriama, jeigu jiems nėra paskirta ir mokama slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ir nuo paskutinio sprendimo dėl lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo poreikio nustatymo dienos praėjo 6 metai. Ši kompensacija mokama už einamąjį mėnesį asmeniui arba jo tėvams, arba globėjams (rūpintojams) ir naudojama pagal tikslinę paskirtį asmens transporto paslaugų poreikiui tenkinti. Kompensacija, negauta dėl asmens mirties, neišmokama.“

Mokėjimo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. A1-226 redakcija) 11 punktas nustato:

„Kompensacija skiriama ir mokama nuo NDNT (arba GKK iki 2010 m. liepos 1 d.) specialiojo transporto išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 12 mėnesių, skaičiuojant nuo šio Aprašo 8 punkte nurodytų dokumentų pateikimo dienos.

Kompensacija mokama laikotarpiu, kuriuo asmeniui nustatytas šis poreikis, t. y. kompensacija mokama iki tos dienos (imtinai), iki kurios buvo nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis.

Jeigu pasibaigus specialiojo transporto išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo terminui šis poreikis nustatomas pakartotinai, kompensacijos mokėjimas pratęsiamas tik tuo atveju, kai asmeniui nėra paskirta slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ir nuo paskutinio sprendimo dėl lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo poreikio nustatymo dienos praėjo 6 metai. Transporto išlaidų kompensacijos mokėjimas pratęsiamas nuo teisės gauti transporto išlaidų kompensaciją atsiradimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 12 mėnesių iki kreipimosi su prašymu dėl kompensacijos mokėjimo pratęsimo dienos.

Tuo atveju, kai asmeniui, kuriam buvo paskirta ir mokama transporto išlaidų kompensacija, paskiriama slaugos, priežiūros (pagalbos) ar lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų tikslinė kompensacija arba pratęsimas šių kompensacijų mokėjimas, transporto išlaidų kompensacijos mokėjimas nutraukiamas be atskiro asmens prašymo nuo pirmos dienos kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kada buvo priimtas Fondo valdybos teritorinio skyriaus ar savivaldybės administracijos direktoriaus arba jo įgalioto savivaldybės administracijos tarnautojo sprendimas skirti slaugos, priežiūros (pagalbos) ar lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų tikslinę kompensaciją arba pratęsti šių kompensacijų mokėjimą.

Tuo atveju, kai vaikams su sunkiu ar vidutiniu neįgalumu lygiu yra nustatomas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, jiems turi būti skiriama ir mokama transporto išlaidų kompensacija.

Asmeniui išvykus gyventi į užsienį, kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį asmuo išvyko gyventi į užsienį, pirmos dienos.“

Pažymėtina, jog įvertinus pareiškėjo prašyme nurodytus argumentus, akivaizdu, jog pareiškėjui yra kilusios abejonės dėl nurodytų Mokėjimo tvarkos aprašo 7 ir 11 punktų ne visa apimtimi teisėtumo. Kaip matyti iš prašymo, pareiškėjas kelia klausimą dėl Mokėjimo tvarkos aprašo 7 punkto ta apimtimi, kuria nustatyta, jog transporto išlaidų kompensacija skiriama, jeigu nuo paskutinio sprendimo dėl lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo poreikio nustatymo dienos praėjo 6 metai, taip pat dėl 11 punkto 3 ir 4 pastraipų ta apimtimi, kuria nustatyta, jog pasibaigus specialiojo transporto išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo terminui šis poreikis nustatomas pakartotinai, kompensacijos mokėjimas pratęsiamas tik tuo atveju, kai nuo paskutinio sprendimo dėl lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo poreikio nustatymo dienos praėjo 6 metai, o tuo atveju, kai asmeniui, kuriam buvo paskirta ir mokama transporto išlaidų kompensacija, paskiriama lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų tikslinė kompensacija arba pratęsimas šios kompensacijos mokėjimas, transporto išlaidų kompensacijos mokėjimas nutraukiamas. Taigi iš esmės abejonės pareiškėjui sukėlė toks Mokėjimo tvarkos aprašo 7 punkte ir 11 punkto 3 ir 4 pastraipose nustatytas teisinis reguliavimas, pagal kurį asmeniui negali būti paskiriama ir mokama vienu metu ir transporto išlaidų kompensacija, ir nustatyto dydžio lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensacija.

Aprašo 16 punktas (2010 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. A1-220/V-505 redakcija) nustato:

„16. Vienam asmeniui gali būti nustatomas tik vienas specialusis poreikis, išskyrus atvejus, kai asmeniui nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, tokiu atveju jam gali būti nustatytas ir specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis.“

Įvertinusi pareiškėjo prašyme nurodytus argumentus, išplėstinė teisėjų kolegija pastebi, jog pareiškėjas kelia abejonės dėl Aprašo 16 punkto ta apimtimi, kuria nustatyta, jog asmeniui gali būti nustatomas tik vienas specialusis poreikis tiek, kiek tai susiję su konkrečiais – transporto išlaidų kompensacijos bei lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos – specialiaisiais poreikiais.

Atsižvelgdama į nurodytas aplinkybes, išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog šioje norminėje byloje bus pasisakoma dėl Mokėjimo tvarkos aprašo 7 ir 11 punktų bei Aprašo 16 punkto aukščiau nurodyta apimtimi teisėtumo.

IV.

Norminėje administracinėje byloje keliamas klausimas dėl ginčijamo teisinio reguliavimo atitikties *inter alia* konstituciniams įstatymų viršenybės, teisėtumo ir teisinės valstybės principams.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo aktuose ne kartą yra konstatavęs, kad konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja įvairius reikalavimus įstatymų leidėjui,

kitiems teisėkūros subjektams: teisėkūros subjektai teisės aktus gali leisti tik neviršydami savo įgaliojimų (2004 m. gruodžio 13 d., 2006 m. sausio 16 d., 2009 m. kovo 2 d. nutarimai). Iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla reikalavimas įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos. Šis reikalavimas *inter alia* reiškia, kad draudžiama žemesnės galios teisės aktais reguliuoti tuos visuomeninius santykius, kurie gali būti reguliuojami tik aukštesnės galios teisės aktais, taip pat kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytuoju aukštesnės galios teisės aktuose (Konstitucinio Teismo 2004 m. rugsėjo 15 d., 2005 m. sausio 19 d., 2005 m. rugsėjo 20 d. nutarimai ir kt.). Poįstatyminiu teisės aktu yra realizuojamos įstatymo normos, todėl poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis, nes taip būtų pažeista Konstitucijoje įtvirtinta įstatymų viršenybė poįstatyminių teisės aktų atžvilgiu (Konstitucinio Teismo 2002 m. rugpjūčio 21 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai).

Būtinąybę viešojo administravimo subjektams laikytis įstatymų viršenybės principo savo praktikoje ne kartą yra akcentavęs ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, nurodydamas, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu, veikla vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją, pripažįstami neteisėtais (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2006 m. liepos 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I¹-2/2006, 2006 m. liepos 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I¹-4/2006, 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I⁴⁴⁴-4/2008).

Aiškindamas Konstitucijos 52 straipsnį, nustatantį, jog valstybė laiduoja piliečių teisę gauti senatvės ir invalidumo pensijas, socialinę paramą nedarbo, ligos, našlystės, maitintojo netekimo ir kitais įstatymų numatytais atvejais, Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra konstatavęs: pagal Konstituciją Lietuvos valstybė yra socialiai orientuota, kiekvienas pilietis turi teisę į socialinę apsaugą; socialiniam aprūpinimui, t. y. visuomenės prisidėjimui prie išlaikymo tų savo narių, kurie dėl įstatymuose numatytų priežasčių negali apsirūpinti iš darbo ir kitokių pajamų arba yra nepakankamai aprūpinti, pripažįstamas konstitucinės vertybės statusas (2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimas).

Konstitucinis Teismas ne kartą yra nurodęs, kad atskiros socialinės paramos rūšys, asmenys, kuriems skiriama socialinė parama, socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo pagrindai, sąlygos, dydžiai pagal Konstituciją gali būti nustatyti tik įstatymu (Konstitucinio Teismo 2004 m. kovo 5 d., 2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimai). <...> Įstatymų leidėjas, paisydamas Konstitucijos, reguliuodamas minėtus santykius turi plačią diskreciją (2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimas). Tam tikrą diskreciją šioje srityje turi ir teisėkūros subjektai, leidžiantys poįstatyminius teisės aktus; pažymėtina, kad ši diskrecija turi būti pagrįsta įstatymuose įtvirtintais atitinkamų institucijų (pareigūnų) įgaliojimais, ji negali paneigti įstatymuose nustatyto teisinio reguliavimo. Reguluojant socialinės apsaugos, socialinės paramos santykius, privalu paisyti Konstitucijos normų ir principų <...> (Konstitucinio Teismo 2005 m. vasario 7 d. nutarimas).

Konstitucinis Teismas taip pat nuosekliai pažymi, jog socialinės apsaugos, socialinės paramos santykių poįstatyminis teisinis reguliavimas gali apimti atitinkamų procedūrų nustatymą, taip pat tokį įstatymais grindžiamą teisinį reguliavimą, kai poreikį įstatyminį teisinį reguliavimą detalizuoti ir konkretinti poįstatyminiuose teisės aktuose objektyviai lemia būtinumas teisėkūroje remtis specialiomis žiniomis ar specialia (profesine) kompetencija tam tikroje srityje (Konstitucinio Teismo 2005 m. vasario 7 d., 2007 m. gegužės 5 d., 2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimai). Tačiau, kaip ne kartą savo nutarimuose yra konstatavęs Konstitucinis Teismas, Konstitucijos 52 straipsnyje nurodytų santykių poįstatyminiu teisiniu reguliavimu negalima nustatyti asmens teisės į socialinę paramą atsiradimo sąlygų, taip pat riboti šios teisės apimtį (Konstitucinio Teismo 2004 m. kovo 5 d., 2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimai).

V.

Mokėjimo tvarkos aprašas nustato transporto išlaidų ir lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų mokėjimo sutrikusią judėjimo funkciją turintiems asmenims ir šeimoms, auginančios neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba neįgalų vaiką (įvaikį), kuriam iki 2005 m. liepos 1 d. buvo pripažinta visiška negalia, tvarką (1 punktas).

Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalis nustato:

„Neįgalieji, turintys sutrikusią judėjimo funkciją, turi teisę:

- 1) kiekvieną mėnesį gauti 0,25 minimalaus gyvenimo lygio (MGL) dydžio transporto išlaidų kompensaciją;
- 2) vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 MGL dydžio lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, jeigu šie asmenys gali patys vairuoti šiuos lengvuosius automobilius.“

Pagal Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 5 dalį transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 478 „Dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo įgyvendinimo“ 2.3 punktu Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai buvo pavesta patvirtinti transporto išlaidų ir specialių lengvųjų automobilių įsigijimo, jų techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų mokėjimo sutrikusią judėjimo funkciją turintiems invalidams, nurodytiems Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje, tvarką. Kaip matyti iš Mokėjimo tvarkos aprašo preambulės, jis priimtas įgyvendinant būtent šioje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 478 „Dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo įgyvendinimo“ 2.3 punkto nuostatoje įtvirtintus įgaliojimus ir siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą.

Aprašas reglamentuoja specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių asmenų grupes, juos nustatančius subjektus, specialiųjų poreikių nustatymą (Aprašo 1 punktas).

Specialiųjų poreikių nustatymo ir tenkinimo principinės nuostatos įtvirtintos Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo penktajame skirsnyje. Pagal Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą, specialieji poreikiai tenkinami techninės pagalbos priemonėmis (25 straipsnis), finansinės pagalbos priemonėmis (26 straipsnis) ir teikiant socialines paslaugas (27 straipsnis). Minėto įstatymo 26 straipsnyje nustatytos šios finansinės pagalbos priemonių neįgaliesiems rūšys: socialinė pinigine parama, tikslinės kompensacijos ir išmokos bei lengvatos (1 dalis); tikslinės kompensacijos ir išmokos skiriamos siekiant neįgaliesiems kompensuoti specialiųjų poreikių tenkinimo išlaidas (3 dalis). Taigi darytina išvada, jog Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos transporto išlaidų kompensacijos – tai vienos iš finansinės pagalbos priemonių, įtvirtintų Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 26 straipsnyje.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 24 straipsnio 3 dalis numato, kad specialiųjų poreikių ir jų lygio nustatymo, specialiųjų poreikių tenkinimo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimo Nr. 1116 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos invalidų socialinės integracijos įstatymo pakeitimo įstatymą“ 1.2 punktu Lietuvos Respublikos Vyriausybė įgaliojo Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją parengti ir patvirtinti Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygas bei taisykles. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 315 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-2008 metų programos įgyvendinimo priemonių patvirtinimo“ 8.21 punkte įtvirtinta viena iš šios programos priemonių – įgyvendinant Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą, parengti ir patvirtinti teisės aktus, reglamentuojančius specialiųjų techninės pagalbos priemonių, slaugos, nuolatinės pagalbos ir priežiūros poreikių nustatymą ir tenkinimą, atsakingi vykdytojai –

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos invalidų reikalų taryba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Minėtus įgaliojimus realizuojant ir buvo priimti šioje norminėje administracinėje byloje tam tikra apimtimi ginčijami socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A1-120/V-346 patvirtintas Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašas bei socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. A1-234 patvirtintas Transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašas.

VI.

Kaip minėta, Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalis nustato neįgaliesiems, turintiems sutrikusią judėjimo funkciją, teisę gauti dviejų rūšių kompensacijas – transporto išlaidų kompensaciją bei lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją. Ginčijamuose Mokėjimo tvarkos aprašo 7 ir 11 punktuose nurodyta apimtimi bei Aprašo 16 punkte nurodyta apimtimi iš esmės nustatyta, jog sutrikusią judėjimo funkciją turinčiam asmeniui gali būti nustatomas tik vienas iš šių dviejų specialiųjų poreikių – arba transporto išlaidų kompensacijos, arba lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis. Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog aiškinant Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalį, nėra teisinių argumentų teigti, jog įstatymų leidėjas aiškiai išreiškė valią įtvirtinti neįgaliųjų, turinčių sutrikusią judėjimo funkciją, teisę tik į vieną iš šių kompensacijų. Šiame kontekste pastebėtina ir tai, jog ginčijamo Mokėjimo tvarkos aprašo redakcija, galiojusi iki 2009 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. A1-387 įsigaliojimo, nurodytos teisės apimties apribojimų nenustatė, o Aprašo (2008 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. A1-214/V-655 redakcija, galiojusi iki 2009 m. gegužės 31 d.) 9 punkte buvo įtvirtinta, jog vienam asmeniui gali būti nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis ir (ar) specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, kas duoda pagrindo išvadai, jog iki nurodytų ginčijamų poįstatyminių teisės aktų pakeitimų atsakovai Transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytą teisinį reguliavimą traktavo kaip pagrindą vienam asmeniui, atitinkančiam sąlygas, skirti ir abi šioje norminėje administracinėje byloje aktualias kompensacijas.

Atsižvelgiant į nurodytus argumentus, darytina išvada, jog šioje norminėje administracinėje byloje ginčijamose poįstatyminių teisės aktų – Mokėjimo tvarkos apraše (2010 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. A1-226 redakcija) bei Apraše (2010 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. A1-220/V-505 redakcija) – nuostatose buvo apibrėžta (apribota) asmens teisės į socialinę paramą apimtis, nors, kaip seka iš aukščiau minėtos Konstitucinio Teismo jurisprudencijos, toks teisinis reguliavimas gali būti įtvirtintas tik įstatyminiame lygmenyje.

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog atsakovai įgaliojimus nustatyti ginčijamą teisinį reguliavimą grindžia Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 24 straipsnio 3 dalimi bei jau minėtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kuriais jiems pavesta nustatyti, be kita ko, specialiųjų poreikių ir jų lygio nustatymo sąlygas. Tačiau Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 24 straipsnio 3 dalies nuostatoje įtvirtinti įgaliojimai negali būti aiškinami atsietai nuo cituotos Konstitucinio Teismo jurisprudencijos aiškinant Konstitucijos 52 straipsnį bei konstitucinį teisinės valstybės principą, *inter alia* neatsiejamą šio principo elementą – reikalavimą laikytis teisės aktų hierarchijos principo. Vertinant nurodytą Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 24 straipsnio 3 dalies nuostatą šios konstitucinės jurisprudencijos kontekste, ji negali būti aiškinama kaip suteikianti įgaliojimus atsakovams – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai bei Sveikatos apsaugos ministerijai – poįstatyminiuose teisės aktuose nustatyti teisinį reguliavimą, kuriuo įsiterpiama į įstatymų leidėjo kompetenciją, tokiu būdu pažeidžiant teisės aktų hierarchijos principą. Atitinkamai įgaliojimai nustatyti specialiųjų poreikių ir jų lygio nustatymo sąlygas negali būti aiškinami kaip reiškiantys įgaliojimus nustatyti

pagrindines teisės į socialinę paramą, t. y. teisės į finansines pagalbos priemones (transporto išlaidų kompensaciją bei lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją), sąlygas. Šioje norminėje administracinėje byloje aktualių specialiosios pagalbos priemonių – teisės į transporto išlaidų kompensaciją bei lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją – apimtis bei jų tarpusavio santykis (ar jos gali būti skiriamos asmeniui tuo pačiu metu) neabejotinai yra viena iš esminių šios teisės sąlygų.

Dėl nurodytų aplinkybių išplėstinė teisėjų kolegija daro išvadą, jog ginčijamas teisinis reguliavimas pripažintinas prieštaraujančiu teisės aktų hierarchijos principui, taigi ir konstituciniam teisinės valstybės principui.

Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pastebi, jog įstatymų leidėjo diskrecija reguliuoti nurodytus teisinius santykius nekvestionuotina. Kaip yra pažymėjęs Konstitucinis Teismas, socialinės apsaugos, socialinio aprūpinimo, socialinės paramos santykių teisinio reguliavimo turinį lemia įvairūs veiksniai, *inter alia* valstybės ir visuomenės ištekliai, materialinės ir finansinės galimybės. Įstatymų leidėjas, paisydamas Konstitucijos, reguliuodamas minėtus santykius turi pačią diskreciją (2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimas). Konstitucinis Teismas 2005 m. vasario 7 d. nutarime yra nurodęs ir tai, jog tam tikrą diskreciją turi ir teisėkūros subjektai, leidžiantys poįstatyminius teisės aktus. Tačiau išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog ši diskrecija turi būti realizuojama paisant Konstitucijos normų bei principų, *inter alia* laikantis iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos – draudžiama žemesnės galios teisės aktais reguliuoti tuos santykius, kurie gali būti reguliuojami tik aukštesnės galios teisės aktais.

Atsižvelgdama į nurodytų argumentų visumą, išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, jog Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. A1-234 „Dėl transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. A1-226 redakcija) 7 ir 11 punktai ta apimtimi, kuria numatyta, jog asmeniui negali būti paskiriama (nustatomas specialusis poreikis) ir (ar) mokama vienu metu ir transporto išlaidų kompensacija, ir lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija, bei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A1-120/V-346 patvirtinto Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. A1-220/V-505 redakcija) 16 punktas ta apimtimi, kuria nustatyta, jog asmeniui gali būti nustatomas tik vienas specialusis – transporto išlaidų kompensacijos ar lengvojo automobilio įsigijimo bei jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos – poreikis, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintiems konstituciniam teisinės valstybės principui ir teisės aktų hierarchijos principui. Tai konstatavusi, išplėstinė teisėjų kolegija nepasisakys dėl ginčijamo teisinio reguliavimo nurodytoje apimtyje atitikties kitiems konstitucinio teisinės valstybės principo elementams, Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnio 1 ir 5 daliai bei Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos 31 straipsnio 2 daliai.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 115 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija

n u s p r e n d ž i a :

Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. A1-234 „Dėl transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. A1-226 redakcija) 7 ir 11 punktai ta apimtimi, kuria numatyta, jog asmeniui negali būti paskiriama (nustatomas specialusis poreikis) ir (ar) mokama vienu metu ir

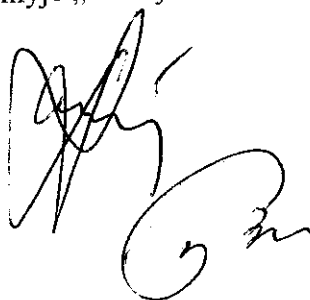
transporto išlaidų kompensacija, ir lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija, bei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A1-120/V-346 patvirtinto Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašo (2010 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. A1-220/V-505 redakcija) 16 punktas ta apimtimi, kuria nustatyta, jog asmeniui gali būti nustatomas tik vienas specialusis poreikis tiek, kiek tai susiję su konkrečiais – arba transporto išlaidų kompensacijos, arba lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos – specialiaisiais poreikiais, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintiems konstituciniam teisinės valstybės principui ir teisės aktų hierarchijos principui.

Sprendimas neskundžiamas.

Sprendimas skelbiamas leidinyje „Valstybės žinios“.

Teisėjai

KOPIJA TIKRA
Rastinės vedėja
Dalia Hoppenienė

Laimutis Alechnavičius

Laimė Baltrūnaitė

Anatolijus Baranovas

Artūras Drigotas

Romanas Klišauskas

